

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
**УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЦЕНТР НАЦІОНАЛЬНО-
ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ, КРАЄЗНАВСТВА І ТУРИЗМУ
УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ**

Н А К А З

01.04. 2019 р.

№ 26-А

м. Київ

Про підсумки II туру конкурсу
краєзнавчо-дослідницьких робіт у рамках
Всеукраїнської краєзнавчої акції учнівської молоді
«Українська революція: 100 років надії
і боротьби»

Відповідно до пункту 148 Плану всеукраїнських і міжнародних організаційно-масових заходів з дітьми та учнівською молоддю на 2019 рік (за основними напрямками позашкільної освіти) у період з 26 по 29 березня 2019 року проведено II тур конкурсу краєзнавчо-дослідницьких робіт у рамках Всеукраїнської краєзнавчої акції учнівської молоді «Українська революція: 100 років надії і боротьби»

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити підсумкові протоколи, список переможців та учасників II туру конкурсу краєзнавчо-дослідницьких робіт у рамках Всеукраїнської краєзнавчої акції учнівської молоді «Українська революція: 100 років надії і боротьби» (додаток 1).

2. Нагородити грамотами Українського державного центру національно-патріотичного виховання, краєзнавства і туризму учнівської молоді переможців, що посіли I, II, III місця.

3. Взяти до уваги інформацію про підсумки II туру конкурсу краєзнавчо-дослідницьких робіт у рамках Всеукраїнської краєзнавчої акції учнівської молоді «Українська революція: 100 років надії і боротьби» (додаток 2).

4. Відділу краєзнавства та наукових досліджень учнів (Майдебура Н.П.) інформувати обласні та Київський міський центри туризму і краєзнавства учнівської молоді, станції юних туристів про підсумки II туру конкурсу краєзнавчо-дослідницьких робіт у рамках Всеукраїнської краєзнавчої акції учнівської молоді «Українська революція: 100 років надії і боротьби».

5. За наявності бюджетного фінансування на заходи з позашкільної освіти провести збір переможців II туру конкурсу краєзнавчо-дослідницьких робіт у рамках Всеукраїнської краєзнавчої акції учнівської молоді «Українська революція: 100 років надії і боротьби» у Центральному таборі туристського активу учнів України.

6. Контроль за виконанням наказу покласти на заступника директора Омельченка Д. Г.

Директор

Сергій Неділько

Додаток 1
до наказу Українського державного
центру національно-патріотичного
виховання, краєзнавства і туризму
учнівської молоді
від 01. 04. 2019 р. № 26-А

Список переможців та учасників
II туру конкурсу краєзнавчо-дослідницьких робіт у рамках Всеукраїнської
краєзнавчої акції учнівської молоді «Українська революція: 100 років надії і боротьби»

Напрямок: Українська революція – доба національного державотворення

№	Область	Назва роботи	Автор	Навчальний заклад	Науковий керівник	I оцінка	II оцінка	Результат (середній бал)	Місце
1	Харківська область	Військова діяльність Петра Болбочана на Харківщині та історична пам'ять про неї	Туз Анна, учениця 11 класу	Комунальний заклад "Козачоло панський ліцей" Дергачівського району	Лобойко Т.П.	91	93	92	I
2	Івано-Франківська область	Діяльність ЗУНР на Калущині	колектив гуртка "Історичне краєзнавство"	Калуська філія Івано-Франківського обласного державного центру туризму і краєзнавства учнівської молоді	Відливаний О.В.	86	83	84,5	II
3	Черкаська область	Суковкін М.А. - забутий лідер Української революції	Туристсько-краєзнавчий клуб "Вік"	Литвинецька ЗОШ І-ІІІ ст. Канівського району	Баранник В.В.	83	82	82,5	II

4	Сумська область	Капітан-лейтенант Святослав Шрамченко	пошукова група гуртка "Історичне краєзнавство"	Будинок дитячої та юнацької творчості Шосткинської районної ради	Міллер Н.В.	77	86	81,5	II
5	Херсонська область	Внесок Олександра Єгорова в становлення й розвиток українського Повітряного флоту	Крючок Дмитро. Тимченко Володимир - вихованці гуртка "Історичне краєзнавство"	Комунальний позашкільний навчальний заклад "Голопристанськи й міський центр дитячої та юнацької творчості" Голопристанської міської ради	Дорошенко К.І.	80	83	81,5	II
6	Хмельницька область	Марко Безручко- генерал- хорунжий армії УНР	Литвин Ілля, учень 11 класу	Дашковецький навчально- виховний комплекс "Середня загальноосвітня школа I-II ступенів -ліцей" Віньковецького району	Козак Т.В.	78	85	81,5	II
7	Донецька область	Визвольний похід слов'янської групи військ армії УНР і звільнення Краматорська від російсько- більшовицької окупації весною 1918 року	Веліков Михайло. учень 10 класу	Краматорська українська гімназія	Савчук О.А.	79	82	80,5	III
8	Запорізька область	Особливості української революції на Мелітопільщині за доби УЦР	Белікова Валерія, учениця 11 класу, Олійник Аліна, учениця 10 класу	Костянтинівське районне навчально- виховне об'єднання "Гімназія - Мала академія наук № 1 "Таврія"	Горбова О.А.	75	84	79,5	III

				Мелітопольської районної ради					
9	Житомирська область	Гроші як атрибут державності країни в період Української революції. Роль в історії діячів, причетних до їх появи	Денисюк Вікторія, Іванова Каріна, учениці 9 класу	опорний комунальний заклад освіти "Глибочицький ліцей" Житомирського району	Ломоносова Н.Р.	71	79	75	III
10	Полтавська область	Решетилівський край і за Центральної Ради та Української Держави гетьмана Павла Скоропадського	пошукова група "Подорожні"	Центр туризму, спорту та екскурсій учнівської молоді Решетилівської міської ради	Купенко І.А.	72	76	74	III
11	Вінницька область	Порівняльна характеристика державотворчої політики М. Грушевського та П. Скоропадського	Чумак Юлія, учениця 10 класу	Комунальний заклад "загальноосвітня школа І-ІІІ ст. № 8 Вінницької міської ради"	Грабчак Н.Б.	69	73	71	III
12	Чернігівська область	Вплив махновщини на радикалізацію повстанських рухів на Чернігівщині (1917-1921рр.)	Гончар Едуард, Козаченко Альона, Породько Анна, вихованці туристсько-краєзнавчого гуртка "Юні історики"	Позашкільний навчальний заклад "Ніжинський центр туризму і краєзнавства учнівської молоді" Ніжинської міської ради	Крапивний Я.М.	69	71	70	III
13	Закарпатська область	Національне відродження закарпатців (20-30 роки ХХ століття)	Вака Богдан, слухач секції "історичне краєзнавство" Хустської міської філії МАН	Хустський міський центр позашкільної освіти "Сузір'я"	Прокопів Н.В.	62	70	66	учасник

14	Київська область	Мистецька діяльність Олександра Кошиця у контексті Української революції 1917-1921 років	Радкевич Юлія, учениця 10-Б класу	природничо-математична школа I-III ст. № 16 ім. М.О. Кириленка Білоцерківської міської ради	Галкіна Л.	66	65	65,5	учасник
15	Львівська область	Лонгин Цегельський - державник соборної України	Зьомбра Тетяна, учениця 11-А класу	ЗОШ I-III ст. № 12 м. Червонограда	Шеремета І.В.	62	66	64	учасник
16	Волинська область	Волиняни в боротьбі за Українську Народну Республіку 1917-1921 років	Ліщук Софія, учениця 10-А класу	Комунальний заклад "Луцький навчально-виховний комплекс загальноосвітня школа I-II ступенів № 10 - професійний ліцей Луцької міської ради"	Єрмоленко М.П.	61	62	61,5	учасник
17	Тернопільська область	Національне піднесення у Заліщиках у 1918-1919 роках	Льорчак Анатолій, студент 21 групи	Відокремлений підрозділ національного університету біоресурсів і природокористування України "Заліщицький аграрний коледж імені Є. Храпливого	Петрів Г.В.	54	64	59	учасник

18	Луганська область	Просвітництво як бій за державність	Нагорянський Олександр, учень 10 класу	ЗОШ I-III ст. № 6 м. Лисичанська	Панасенко О.П.	56	61	58,5	учасник
19	Миколаївська область	Отаман Лихо	Капацина Андрій, вихованець гуртка краєзнавчого туризму "Орелі"	Дитячо-юнацький центр національного відродження Первомайської міської ради	Капацина Н.Д.	55	60	57,5	учасник
20	Дніпропетровська область	Дмитро Яворницький: образ ученого в контексті минулої сучасної	Пасько Роман, учень 10 класу	ЗОШ I-III ст. № 61 Тернівського району м. Кривого Рогу	Горак Н.А.	50	54	52	учасник
21	Одеська область	"Революційні хвилі Одещини: на шляху державотворення"	Воронцова Анастасія, учениця 11-А класу	ЗОШ I-III ст. № 78 м. Одеса	Браславська А.Д.	49	54	51,5	учасник
22	м.Київ	Холодноярська республіка - Воля України або смерть	пошукова група учнів 10 класу	Русанівський ліцей Дніпровського району	Тимошенко С.О., Мазуркевич Л.О.	49	54	51,5	учасник
23	Чернівецька область	М.С. Грушевський. Життя віддане Україні	Єременко Анастасія, учениця 11 класу, Кошман Танасій, учень 11 класу	ЗОШ I-III ст. № 16 м. Чернівці	Ворожбит Л.І.	48	54	51	учасник

24	Кіровоградська область	Осередки вільного козацтва в Глодоському краї	Литвинюк Дмитро, учень 8 класу	Глодоська ЗОШ I-III ст. Новоукраїнського району	Мохонько А.А.	46	42	44	учасник
----	------------------------	---	--------------------------------	---	---------------	----	----	----	---------

Напрямок: Боротьба українців проти більшовицької диктатури та військової агресії Росії

№	Область	Назва роботи	Автор	Навчальний заклад	Науковий керівник	I оцінка	II оцінка	Результат (середній бал)	Місце
1	Черкаська область	Опір селянства Черкащини реалізації радянської імперської політики творення голоду та суцільної колективізації у 1929 - на початку 1930рр.	Цокур Руслана, учениця 11 класу, Нерух Ірина, учениця 10 класу	Коврайський навчально-виховний комплекс "Загальноосвітня школа I-III ступенів - дошкільний навчальний заклад" імені Г.С. Сковороди Золотоніського району	Різник Л.Л.	84	78	81	I
2	Київська область	Незборимий Медвин	Шейхолесламі Богдан, вихованець гуртка "Літературне краєзнавство"	Богуславський районний центр дитячої та юнацької творчості	Лаговська Т.	78	82	80	II
3	Хмельницька область	Антибільшоівський рух повстанських загонів на Дунаєвеччині 1922 року	Олещук Уляна, учениця 10 класу	Дунаєвецька ЗОШ I-III ст. № 3 Дунаєвецької ОТГ	Чумак Н.В.	82	76	79	II
4	Миколаївська область	Міфи та історична правда бою під Крутами	Кіпень Ірина, учениця 10 класу, Бабицька	Кривобалківський заклад загальної середньої освіти I-III ступенів	Сошинський О.В.	80	77	78,5	II

			Богдана, учениця 11 класу	Миколаївської районної ради						
5	м. Київ	Чернігівщина у 1918-1921 роки. Частина I. Друга українсько-московська війна в 20-у столітті	Хилько Дмитрій, заступник голови правління ГО "Дитячі козацькі рої "Деснянський кіш", учень 10 класу	ЗОШ I-III ст. № 147 Деснянського району	Бистров С.Б.	79,5	72,5	76	II	
6	Полтавська область	Батько Махно у Біляках	рій "Козацька слава"	Семенівський районний будинок дитячої та юнацької творчості	Коваленко В.М.	74	70	72	II	
7	Донецька область	Отаманщина як суспільний феномен української революції періоду Директорії 1918-1919 років	Пічняков Назар, учень 10 класу	Кіндратівська спеціалізована школа I-III ступенів з поглибленим вивченням інформатики та програмування	Кущенко Е.Б.	69	64	66,5	III	
8	Харківська область	Суспільно-політичні процеси у Валківському повіті	Керімова Аліна, учениця 11-Б класу	Комунальний заклад "Валківський ліцей імені Олександра Масельського"	Бонь І.А.	67	65	66	III	
9	Запорізька область	Стихійні форми боротьби селянства проти більшовицької політики колективізації у 20-ті - початку 30-го років ХХ століття на території сучасного Пологівського	Корхова Ольга, Питомець Олександра, учениці 10 класу	Комунальна установа "Новокарлівська загальноосвітня школа I-III ступенів" Пологівської	Єфремов Ю.І,	67	63	65	III	

		району Запорізької області		районної ради					
10	Сумська область	Рейд у вічність чи в забуття? Історична доля Героїв Базару в нашому краї й в Україні	пошукова група історико-краєзнавчого гуртка	Роменський центр позашкільної освіти та роботи з талановитою молоддю	Стрипко Я. І.	58,5	60	59,25	учасник
11	Дніпропетровська область	Протистояння національно-патріотичних сил і більшовиків	Пошукова група учнів колегіуму	Комунальний заклад "Спеціалізована школа з поглибленим вивченням іноземних мов І ступеня - колегіум № 16" м. Кам'янське	Кисельова О.М.	60,5	52,5	56,5	учасник
12	Херсонська область	Український опір процесам колективізації на селі	Пазинюк Олександра, учениця 10 класу	Сиваська ЗОШ І-ІІІ ст. № 1 Новотроїцького району	Сосновець Н.В.	58	53	55,5	учасник
13	Кіровоградська область	Факти свідчать	Василенко Марина, вихованка гуртка "Освітнянське музеєзнавство"	Комунальний заклад "Центр дитячої та юнацької творчості Долинської районної ради"	Пістрюга С.В.	56	51,5	53,75	учасник
14	Рівненська область	Брати Бортники: боротьба за українську державність у нашому краю	Ковальчук Софія/, учениця 10-Б класу	Радивилівський навчально-виховний комплекс "Загальноосвітня школа І-ІІІ ст. № 1 - гімназія"	Ярмусь Г.Б.	55	52	53,5	учасник

15	Вінницька область	Вони боролися за Україну	Салипчук Іванна, учениця 11 класу	Тернівська ЗОШ І-ІІІ ст. Бершадського району	Пугач Л.Л.	50	46	48	учасник
16	Чернігівська область	Нездоланність народу	Крес Наталія, учениця 10 класу	ЗОШ І-ІІІ ст. № 1 Корюківської міської ради	Бориско О.Л.	49	45	47	учасник
17	Закарпатська область	Гуцульська Республіка в контексті державотворення	Савко Наталія, учениця 11 класу	Ужгородської ЗОШ І-ІІІ ст. № 6 імені В.С. Гренджі-Донського	Щерба І.В.	32	40,5	36,25	учасник
18	Волинська область	Соціально-економічне, політичне та національне становище українського народу під владою Польщі у 1920-1930-х роках	Барабаш Ольга, учениця 11 класу	ЗОШ І-ІІІ ст. № 7 Нововолинської міської ради	Скібіцька Н.С.	30	38,5	34,25	учасник

Напрямок: Український національний визвольний рух 1930-х років, періоду Другої світової війни та у повоєнні роки

№	Область	Назва роботи	Автор	Навчальний заклад	Науковий керівник	I оцінка	II оцінка	Результат (середній бал)	Місце
1	Полтавська область	Григорій Китастих: роки становлення особистості	пошукова група "Відродження"	Полтавський обласний центр туризму і краєзнавства учнівської молоді	Копилець Є. В., Ярошенко Ю.О.	92	86	89	I
2	Львівська область	Життєвий шлях та військова діяльність Людмили Адамівни Фої	Мацюра Лілія, учениця 11 класу	ЗОШ І-ІІІ ст № 9 м. Червонограда	Косів В.В.	87	89	88	II
3	Чернівецька область	Імена підняті з небуття	Дудка Павло, вихованець гуртка "Спортивний туризм"	Глибоцький центр туризму, краєзнавства, спорту та екскурсій учнівської молоді	Меленко О.В.	91	84	87,5	II

4	Запорізька область	Діяльність підпілля ОУН на території Запорізької області у 1940 - 1945 рр.	Титаренко Софія, Титаренко Вероніка, учениці 8-А класу	навчально-виховний комплекс № 90 Запорізької міської ради	Ємельянова К.О.	84	82	83	II
5	Житомирська область	Олег Штуль - Жданович видатний діяч українського державотворення	Волощук Богдан, Сидорчук Владислав, учні 10 класу	Великолугівська ЗОШ І-ІІІ ст. Пулинського району	Степанчук О.В.	81	83	82	III
6	Харківська область	Національний рух опору на території Харківської області	Петленко Гліб, учень 11 класу	ЗОШ І-ІІІ ст. № 54 м. Харкова	Пристюк Н.П.	80	79	79,5	III
7	Волинська область	Вовчак. Волинська Січ.	колектив гуртка "Етнографічне краєзнавство"	Центр туризму, спорту та екскурсій управління освіти, науки та молоді Волинської обласної державної адміністрації	Лукашевич М.Н.	77	80	78,5	III
8	Хмельницька область	Діяльність ОУН та УПА на Дунасвеччині	Вох Ірина, Дмитрук Назар, вихованці гуртка "Історичне краєзнавство"	Хмельницький обласний центр туризму та краєзнавства учнівської молоді	Долінська С.С.	78	70	74	III
9	Тернопільська область	Молодь Козівщини та прилеглих територій в боротьбі з окупаційними режимами в роки II світової війни	Грабова Анастасія, учениця 10 класу	Козівська ЗОШ І-ІІІ ст. № 1	Маркусь В.І.	75	71	73	III
10	Закарпатська область	Карпатська Січ на захисті Карпатської України	Глеба Василь, вихованець гуртка "Історичне краєзнавство"	Закарпатський центр туризму, краєзнавства, екскурсій і спорту учнівської молоді	Мазур В.Б.	63	67	65	учасник
11	Херсонська область	Участь українців у Норильському повстанні (травень-серпень 1953 р.)	Ясинецька Анастасія, учениця 11 класу	Чкалівська ЗОШ І-ІІІ ст. Новотроїцького району	Кучерявий В.Б.	61	59	60	учасник
12	Чернігівська область	Роль українців в організації протестів та повстань у сталінських таборах	Литвин Олександр, Мнівєць Софія,	Комунальний заклад Андріївська загальноосвітня школа	Безлюдна Т.А.	59	54	56,5	учасник

			учні 11 класу	I-III ступенів Михайло-Коцюбинської селищної ради Чернігівського району					
13	Рівненська область	Війна, що змінила людські долі	Міль Юлія, учениця 10 класу	Мирогощанська ЗОШ I-III ст. Дубенського району	Вірста І.Я.	55	56	55,5	учасник
14	Сумська область	Розстріляне роменське підпілля	пошукова група гуртка "Юні краєзнавці"	Роменська міська Мала академія наук учнівської молоді	Шульга Ю.Г.	51	55	53	учасник
15	Івано-Франківська область	"Дороги застелені чорним терном: спогади остарбайтера та політв'язня - Чусака Степана Юрійовича".	пошукова група гуртка "Історичне краєзнавство"	Богородчанська філія Івано-Франківського обласного державного центру туризму і краєзнавства учнівської молоді	Фафлей Л.Ю.	47	56	51,5	учасник
16	Вінницька область	Українська Гельсінська група-рупор українського народу	Слободянюк Вікторія, учениця 11 класу	Комунальний заклад ЗОШ I-III ст. № 9 Вінницької міської ради	Кучевська І.П.	41	40	40,5	учасник

Напрямок: Дисидентський рух опору комуністичному тоталітарному режимові

№	Область	Назва роботи	Автор	Навчальний заклад	Науковий керівник	I оцінка	II оцінка	Результат (середній бал)	Місце
1	Івано-Франківська область	"Від учителя до Патріарха: відомі дисиденти Прикарпаття".	колектив гуртка "Літературне краєзнавство"	Калуська філія Івано-Франківського обласного державного центру туризму і краєзнавства учнівської молоді	Пех О.І.	96	94	95	I
2	Полтавська область	Степан Вірун - борець за волю України	Марченко Юлія, учениця 11 класу	Комунальний заклад "Полтавська загальноосвітня школа I-III ступенів № 27"	Безвіконна Л.М.,	78	74	76	II
3	Херсонська область	Доля херсонського дисидента Михайла Масютка	Крупа Анна, Панаріна Лілія, учениці 10 класу	Сиваська ЗОШ I-III ст. № 2 Новотроїцького району	Солодченко Н.А.	75	66	70,5	II

4	Чернігівська область	З Україною в серці у майбутнє дивлюсь	Скрипник Даря, Назаренко Анна, Сила Ксенія, учениці 10 класу	ліцей № 22 Чернігівської міської ради	Попок Л.Г.	71	69,5	70,25	II
5	Луганська область	Дисидентство в Україні другої половини ХХ століття як прояв опозиційного руху комуністичному режимові	Пошукова група гуртка "Краєзнавець"	Курячівська ЗОШ І-ІІІ ст. Білокуракинської селищної ради	Коломієць І.О.	70	61	65,5	II
6	Харківська область	Інакодумство на Балаклійщині за Хрущовської відлиги. Справа братів Романенків.	Полтораки Тетяна, учениця 11 класу	Балаклійська станція юних натуралістів	Пудря І.М.	67	61	64	II
7	Сумська область	Михайло Осадчий - поет, прозаїк, дисидент, полум'яний український патріот	Колодяжна Вікторія,	Вільшанська ЗОШ І-ІІІ ст. Недригайлівського району	Бабенко В.Д.	58,5	63,5	61	III
8	Черкаська область	Долі українських дисидентів та їх родин за радянських часів	Ковальчук Дмитро, Хауляк Іванна, Марушак Анастасія, вихованці гуртків "Юні туристи-краєзнавці" і "Пішохідний туризм"	Станція юних туристів м. Умань	Марушак І.О.	62	60	61	III
9	Хмельницька область	Той, хто наважився на спротив	Вовкотруб Катерина, учениця 11 класу	Деражнянська ЗОШ І-ІІІ ст. № 3 ім. Героя України Івана Зубкова	Ярмова Р.А.	60	60	60	III
10	Волинська область	Дисидентський рух опору комуністичному тоталітарному режимові	Нестерук Тетяна, учениця 9 класу	Гушанський ліцей Рівненської сільської ради Любомльського району	Кухта Л.С.	59	60	59,5	учасник

11	Запорізька область	Запорізька крайова організація Народного Руху України у національно-визвольному русі українського народу кінця 80-х - початку 90-х років ХХ століття	Кружнова Наталія, вихованка гуртка "Історичне краєзнавство"	Енергодарський центр туризму, краєзнавства та спорту	Самойлова І.А.	60	57	58,5	учасник
12	Закарпатська область	Ми не маємо права мовчати	дослідницько-пошукова група історико-краєзнавчого музею "Едельвейс"	Великомятівська ЗОШ І-ІІІ ст. Виноградівської районної ради	Білак М.І.	53	55	54	учасник
13	м.Київ	Леонід Іванович Плющ - жертва каральної психіатрії	Рижкова Ольга, вихованка туристсько-краєзнавчого гуртка	Центр дитячої та юнацької творчості Дарницького району	Рябих С.М.	56	52	54	учасник
14	Дніпропетровська область	Микола Кучер: сповідь в'язня "Дубравлагу"	Шовкопляс Альона, Павелко Даря, вихованки гуртка "Юні екскурсоводи"	Комунальний заклад "Середня загальноосвітня школа № 10" м. Кам'янське	Белянінова А.М.	57,5	49,5	53,5	учасник
15	Тернопільська область	Доля обрала нас	Горин Олександр, учень 10 класу	Джуринська ЗОШ І-ІІІ ст. Чортківського району	Горин Н.І,	55	51	53	учасник
16	Житомирська область	Ті, хто будив Україну	Мохорт Віктор, учень 2 курсу групи № 3	ДПТНЗ "Радомишльський професійний ліцей"	Пасічник І.М.	53	52	52,5	учасник
17	Чернівецька область	Дисидентський рух в Україні	Ісопенко Ірина, учениця 11 класу	Дорошівецький навчально-виховний комплекс Заставнівського району	Мацкуляк Н.В,	55,5	46,5	51	учасник
18	Вінницька область	Долі українських дисидентів та їх родин за радянських часів	Субботіна Олександра, учениця 11 класу	Комунальний заклад "Загальноосвітня школа І-ІІІ ст. № 8 Вінницької міської ради"	Грабчак Н.Б.	52	47	49,5	учасник

19	Донецька область	Алла Горська. Душа українського шістдесятництва	Подгорна Єлизавета, Холод Олена, учениці 32 групи	Маріупольське вище металургійне училище	Боева О.І.	51	45	48	учасник
20	Київська область	Червона тінь калини... Памяті художниці та правозахисниці Алли Горської	Гавриленко Анатолій, Погребівська Катерина, Головченко Ольга, вихованці гуртка "Краєзнавець"	Васильківський міський Центр дитячої та юнацької творчості	Розумнюк А.	47	46	46,5	учасник
21	Кіровоградська область	Степан Кожумяка - український патріот - дисидент, борець за культурно-духовні права українського народу	Балан Софія, учениця 8-А класу	Смолінське навчально-виховне об'єднання "Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів - гімназія - позашкільний навчальний заклад" Маловисківського району	Балан Ю.М.	49	43	46	учасник

Напрямок: Українська державність: від Революції на граніті до Революції Гідності

№	Область	Назва роботи	Автор	Навчальний заклад	Науковий керівник	I оцінка	II оцінка	Результат (середній бал)	Місце
1	Полтавська область	Патріотичні порухи душі юної полтавки Марини Лютенко	Бойко Карина, учениця 10 класу	Комунальний заклад "Полтавський навчально-виховний комплекс (загальноосвітній навчальний заклад - дошкільний навчальний заклад) № 36	Бойко І.В.	92	89	90,5	I

2	Запорізька область	Товариство української мови ім. Т.Г. Шевченка "Просвіта" у Запоріжжі та в Енергодарі кінця 80-90-х рр. ХХ ст. як феномен консолідації українського народу	Баланова Лоліта, вихованка гуртка "Історичне краєзнавство"	Енергодарська мала академія наук учнівської молоді	Черненко А. І.	88	88	88	II
3	Житомирська область	Волонтерство як елемент розвитку громадянського суспільства в незалежній Україні	Федурко Юлія, учениця 11 класу	Житомирська ЗОШ І-ІІІ ст. "№ 21	Магалецький А.М.	90	80	85	II
4	Волинська область	Україна понад усе!	колектив гуртка "Юні музеєзнавці"	Навчально-виховний комплекс "Загальноосвітня школа І- ІІІ ступенів № 1 - гімназія ім. В. Газіна" смт. Ратне	Нінічук З.А.	82	85	83,5	II
5	Івано-Франківська область	"Чомко Ярослав Степанович - "Білий Ангел" Революції гідності".	колектив гуртка "Історичне краєзнавство"	Богородчанська філія Івано-Франківського обласного державного центру туризму і краєзнавства учнівської молоді	Фафлей Л.Ю.	84	83	83,5	II
6	Сумська область	Роль та значення Революції на граніті за відновлення державної незалежності України	пошуковий клуб "Пам'ять"	Ямпільська ЗОШ І-ІІІ ст. № 2	Ковтун І.О.	80	86	83	III
7	Чернігівська область	Роль та значення Революції на граніті у боротьбі за відновлення державної незалежності України	Мартиненко Андрій, Мороз Поліна, учні 8 класу	Турянський навчально-виховний комплекс "Загальноосвітній навчальний заклад І-ІІ ступенів - дошкільний навчальний заклад" Сновської міської ради	Петрук В.В.	79	79	79	III

8	Закарпатська область	Революція Гідності - боротьба за майбутнє	Вовк Євген, учень 5(9) - А класу	навчально-виховний комплекс "Дошкільний навчальний заклад - загальноосвітня школа I ступеня - гімназія" Мукачівської міської ради	Писаренко М.О.	76	77	76,5	III
9	Чернівецька область	Революційні події в Україні від 90-х років XX століття до сьогодення	Глашук Микола, учень 9-Б класу	Колінковецький загальноосвітній навчальний заклад I-III ступенів	Горинюк М.І.	80	72	76	III
10	Хмельницька область	Шлях боротьби за європейське майбутнє України	Лакуста Олександр, учень 9 класу., Рикун Костянтин, учень 7 класуКузьмич Іван, учень 6 класу	ЗОШ I-II ст. № 2 Старосинявської селищної ради	Шафінська Л.М.	77	74	75,5	учасник
11	Харківська область	Довга українська революція	Лопаткіна Владислава, учениця 10-А класу	Комунальний заклад "Мерефянська загальноосвітня школа I-III ступенів № 6"	Безноско О.В.	76	64	70	учасник
12	Херсонська область	Революція на граніті - боротьба за державну незалежність України	Пошукова групатуристськ о-красзнавчого гуртка "Компас"	Комунальний заклад "Чаплинський селищний будинок творчості дітей та юнацтва" Чаплинської селищної ради	Прцун І.В.	74	61	67,5	учасник
13	Кіровоградська область	Події, які змінили Україну	Шуть Вікторія, учениця 10-Б класу	Комунальний заклад "Петрівське навчально-виховне об'єднання "Загальноосвітня школа I-III ступенів - гімназія" Петрівського району	Галушко І.В.	61,5	66	63,75	учасник

14	Донецька область	Революція Гідності та її місце в політичному просторі України: політичні, економічні, соціальні, ідеологічні причини	Лиженко Михайло, учень 10 класу	Кіндратівська спеціалізована школа I-III ступенів з поглибленим вивченням інформатики та програмування Костянтинівського району	Кущенко Е.Б.	65	59	62	учасник
15	Львівська область	Революція на граніті: бунт покоління 1990-х років XX століття	Сайкевич Діана, учениця 10-А класу	ліцей № 75 імені Лесі Українки м. Львова	Беген Н.М.	57,5	65	61,25	учасник
16	Тернопільська область	Причини та наслідки Помаранчевої революції - важливого етапу боротьби за європейський шлях розвитку Української держави	Матвій Тетяна, Громяк Богдана, учениці 8 класу	Бучацька ЗОШ I-III ст. № 1	Ковбінка І.С.	59	60	59,5	учасник
17	Дніпропетровська область	Революція на граніті через почуття та спогади учасників	Баркова Марія, учениця 10 класу	Комунальний заклад "Навчально-виховний комплекс "Гімназія № 11 - спеціалізована школа з поглибленим вивченням іноземних мов I ступеня - дошкільний навчальний заклад "Еврика" м. Кам'янське	Дубовська О.П.	59	59	59	учасник
18	Вінницька область	Молодь України - сила, що змінює хід історії	Ягольницька Ольга, учениця 10 класу	Навчально-виховний комплекс загальноосвітня школа I - III ступенів № 4-ліцей м. Могилів-Подільського	Когаєвська Г.П.	45,5	52	48,75	учасник

Додаток № 2
до наказу Українського державного
центру національно-патріотичного
виховання, краєзнавства і туризму
учнівської молоді
від 01. 04. 2019 р. № 26-А

Інформація
про підсумки II туру конкурсу краєзнавчо-дослідницьких робіт у рамках
Всеукраїнської краєзнавчої акції учнівської молоді
«Українська революція: 100 років надії і боротьби»

Відповідно до пункту 148 Плану всеукраїнських і міжнародних організаційно-масових заходів з дітьми та учнівською молоддю на 2019 рік та Положення про Всеукраїнську краєзнавчу акцію учнівської молоді «Українська революція: 100 років надії і боротьби», 26 - 29 березня ц.р. в Українському державному центрі національно-патріотичного виховання, краєзнавства і туризму учнівської молоді проведений II тур конкурсу краєзнавчо-дослідницьких робіт у рамках Всеукраїнської краєзнавчої акції учнівської молоді «Українська революція: 100 років надії і боротьби» (далі II тур Конкурсу).

Для участі у II турі Конкурсу подано 97 краєзнавчо-дослідницьких робіт, які за змістовними напрямками розподілені таким чином:
«Українська революція - доба національного державотворення» – 24 роботи;
«Боротьба українців проти більшовицької диктатури та військової агресії Росії» – 18;
«Український національний визвольний рух 1930-х років, періоду Другої світової війни та у повоєнні роки» – 16 ;
«Дисидентський рух опору комуністичному тоталітарному режимові» – 21;
«Українська державність: від Революції на граніті до Революції Гідності» – 18 .

Журі II туру Конкурсу визнано переможцями авторів 48 краєзнавчо-дослідницьких робіт, що посіли I, II, III місця у відповідних номінаціях.

Організатори та журі II туру Конкурсу відзначають, що зазначені роботи, вирізнялися глибиною розкриття обраної теми, практичною значущістю, вдалим поєднанням текстового опису та зібраного архівного матеріалу, копій документів, фотографій, що підтверджують пошуковий характер дослідження.

Краєзнавчо-дослідницькі роботи переможців напряму **«Українська революція - доба національного державотворення»** мають високий дослідницький рівень опрацювання та системного викладу фактологічного матеріалу про етапи та діяльність учасників Української революції 1917-1921 років.

Актуальну тему дослідження про бойові дії підрозділів армії УНР у 1918-1919 роках під командуванням полковника Петра Болбочана представлено у роботі «Військова діяльність Петра Болбочана на Харківщині та історична пам'ять про неї», автор – Туз Анна, учениця 11 класу Комунального закладу «Козачолопанський ліцей» Дергачівського району Харківської області (кер. Лобойко Т.П.). Юний краєзнавець, використовуючи широкий обсяг історичної наукової літератури про бойові дії підрозділів армії УНР проти військ більшовицької Росії в грудні 1918-січні 1919 років у

Козачій Лопані і Харкові, здійснила дослідження життєвого шляху та формування активної державницької позиції Петра Болбочана.

Матеріали дослідження військової діяльності Петра Болбочана використовуються з метою патріотичного виховання молоді на уроках історії України та на заняттях краєзнавчого курсу «Харківщинознавство».

У рамках напряму **«Боротьба українців проти більшовицької диктатури та військової агресії Росії»** учасники краєзнавчої акції визначають актуальні питання боротьби українців проти більшовицької диктатури у 1920-ті роки – на початку 1930-х років.

Важливою у висвітленні подій, пов'язаних з історією боротьби українців проти більшовицької диктатури на території центральної частини України, є краєзнавчо-дослідницька робота «Незборимий Медвин» Шейхолесламі Богдана, вихованця гуртка «Літературне краєзнавство» Богуславського районного центру дитячої та юнацької творчості Київської області (кер. Лаговська Т.). Юний краєзнавець, використовуючи спогади учасників та праці наукової літератури з історії Української революції 1917-1921 років, висвітлює в роботі маловідомі факти повстання проти більшовицької влади в селі Медвин у 1920 році та бойових дій повстанських загонів проти регулярних частин 1-ї Кінної армії під командуванням С. Будьонного.

Матеріали краєзнавчого дослідження підготовлені для використання на уроках історії України та на виховних патріотичних заходах, зокрема на місці розстрілу мешканців Медвина за наказом С. Будьонного, що має в нинішній час назву «Парк пам'яті жертв комуністичного терору».

У роботах напряму **«Український національний визвольний рух 1930-х років, періоду Другої світової війни та у повоєнні роки»** учасники краєзнавчої акції вивчали події боротьби Української військової організації, Організації українських націоналістів, Карпатської України, Української повстанської армії за відновлення незалежної української держави.

Цікаву тему дослідження представлено у краєзнавчо-дослідницькій роботі «Життєвий шлях та військова діяльність Людмили Адамівни Фої» Мацюри Лілії, учениці 11 класу ЗОШ І-ІІІ ст. № 9 м. Червонограда Львівської області (кер. Косів В.В.). Юний краєзнавець, використовуючи матеріали наукової літератури та інші джерела, здійснила дослідження діяльності Людмили Фої, одного з активних співробітників розвідки Служби Безпеки ОУН та пропагандистської служби Української Повстанської армії. На основі залучення до джерельної бази наукових праць В. Вятровича та інших дослідників боротьби Української Повстанської армії проти комуністичного тоталітарного режиму СРСР, у роботі виділено факти участі Людмили Фої в операції Служби Безпеки ОУН проти органів НКДБ СРСР та діяльності з видання в умовах підпільної боротьби дитячого журналу «Юні друзі» і молодіжного націоналістичного журналу «Молодий революціонер».

За напрямом **«Дисидентський рух опору комуністичному тоталітарному режимові»** юні краєзнавці проводили дослідження змісту та форм дисидентського руху в Україні від 1960-х до середини 1980-х років.

Участь вихідців з Івано-Франківської області в дисидентському русі є предметом дослідження краєзнавчо-дослідницької роботи «Від учителя до Патріарха: відомі дисиденти Прикарпаття», колективу гуртка «Літературне краєзнавство» Калуської філії Івано-Франківського обласного державного центру туризму і краєзнавства учнівської молоді (кер. П'єх О.І.).

Юними краєзнавцями представлені в роботі постаті українських патріотів, які обрали ненасильницькі методи боротьби і змогли створити реальну моральну та ідеологічну загрозу тоталітарній системі СРСР.

Дослідники у загальноукраїнському дисидентському русі опору комуністичному тоталітарному режимові вибрали такі унікальні постаті вихідців з Івано-Франківської області, як Олекса Гірник, Василь Романюк, Михайло Озерний, Опанас Заливаха, Ірина Сенік.

Дослідницькі роботи за напрямом **«Українська державність: від Революції на граніті до Революції Гідності»** висвітлюють результати дослідження подій Революції на граніті, Помаранчевої революції, Революції Гідності.

Факти життєвого шляху активного учасника Революції Гідності Марини Лютенко викладені в роботі «Патріотичні порухи душі юної полтавки Марини Лютенко», автором якої є Бойко Карина, учениця 10 класу, КЗ «Полтавський НВК № 36 Полтавської міської ради Полтавської області» (кер. Бойко І.В.).

Юний краєзнавець на прикладі життєвого шляху Марини Лютенко проектує особливості формування національно свідомого громадянина держави у новітній історії України. На основі джерельної бази з патріотичного виховання молоді в роботі виділено факти активної участі Марини Лютенко в обласному турі Всеукраїнської краєзнавчої експедиції учнівської молоді «Моя Батьківщина –Україна», обласному етапі Всеукраїнського конкурсу –захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН України, Революції Гідності, Антитерористичній операції в Донецькій і Луганській областях.

Разом з тим журі зауважує, що в окремих роботах, поданих для участі у II турі Конкурсу є певні недоліки. Журі II туру Конкурсу звертає увагу на наступні недоліки:

- реферативний виклад фактичного матеріалу краєзнавчо-дослідницької роботи шляхом компілятивного використання літературних джерел або матеріалів пошукових мереж інформаційної системи Інтернет;
- відсутність посилання у тексті роботи на використані літературні або архівні джерела;
- наявність повторів текстового матеріалу у вступі, висновках та основній частині ;

- недостатність та невідповідність додаткового матеріалу темі дослідження;

Організатори II туру Конкурсу висловлюють побажання до учасників:

- висновки у краєзнавчо-дослідницькій роботі мають співпадати з метою та завданнями;
- важливо демонструвати прикладну цінність дослідженого матеріалу (використовувати його у навчально-виховному процесі, у музейній роботі , популяризувати у ЗМІ);
- необхідно дотримуватися тематично-хронологічної послідовності у викладенні матеріалу.

Загалом проведення II туру Конкурсу, засвідчує практичну значущість зібраних юними краєзнавцями і педагогами матеріалів для збереження історичної пам'яті українського народу, патріотичного виховання дітей та молоді, формування активної громадянської позиції підростаючих поколінь українців.

Завідувач відділу краєзнавства
та наукових досліджень учнів

Н. П. Майдебуря

